

ΟΜΙΛΟΣ ΕΚΔΡΟΜΩΝ

Ὑπὸ ΛΕΩΝΙΔΑ Μ. ΚΑΝΑΡΗ

Ὑποναύρχου ἑ. ἀ.—Γενικοῦ Γραμματέως Ὀμίλου Ἐκδρομῶν.

Κι' ἀπ' τὰ τρίματα τῆς δόξης
Κι' ἀπ' τὴν ἄπειρην ἔμμορφάδα
Νουώθουμε γιὰ σέ Πατρίδα
Μιά ὕμνωδία θεϊκή.

(Ὑμνος Ὀμίλου Ἐκδρομῶν.
Ποίησις Ζαχ. Παπαντωνίου)

Νεαροὶ τινες λάτρεις τῆς Ἑλληνικῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ θαυμασταὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ παρελθόντος, λατρεύοντες τὸ παλαιὸν μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος, ἀλλὰ ἐπίσης γοητευμένοι ἀπὸ τὸ ὑπέροχον κάλλος τῶν Ἑλληνικῶν τοπίων, κλίνοντες τὴν κεφαλὴν πρὸ τῶν δημιουργημάτων τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ πιστεύοντες ἀκραδάντως εἰς τὸ μέλλον τῆς κατ' ἐξοχὴν ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ διὰ τόσων καλλονῶν προικισθείσης χώρας, ἴδρουν τὸ 1899 τὸν Ὀμιλὸν τῶν Ἐκδρομῶν. Ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν καὶ ψυχὴ τοῦ Ὀμίλου ἦτο ὁ Γεώργιος Ματθαίουπουλος.

Σκοπὸς τοῦ Ὀμίλου ἦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ γνῶσις τῆς Ἑλληνίδος φύσεως καὶ τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐπιρρώσεως τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ Ἐθνικοῦ φρονήματος (εἶχε προηγηθῆ ὁ ἀτυχής πόλεμος τοῦ 1897), ἀφ' ἑτέρου ἡ καλλιέργεια τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ ὕπαιθρον.

Πρῶτος ὁ Ὀμιλος Ἐκδρομῶν διωργάνωσε τὰς ἀπολύτως ἀγνώστους κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁμαδικὰς ἐκδρομὰς καὶ δὴ μὲ ὑποδειγματικὴν τάξιν καὶ ἀκριβείαν εὐρωπαϊκὴν, ὡς ἔγραφον τότε αἱ ἐφημερίδες. Περιέφερε χιλιάδας Ἑλλήνων ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώραν

ὅπου ἡ δόξα τῶν προγόνων
ὕπνο ἀθάνατο κοιμᾶται
στῶν δασῶν τὴν ἔρημια
στῶν κυμάτων τὴ βοή

ὅπου ἡ πλάση λαμπροφώρα
κι' ἠλιοφώτιστη χαρίζει
μὲ τὰ μῦρα τὰ παρθένα
νειᾶτα, δύναμι, ζωή,

κατὰ τὸν Ζ. Παπαντωνίου.

Ἐκάστην ἐκδρομὴν συνώδευον εἰδικοὶ ἐπιστήμονες, οἱ ὅποιοι ἀνέπτυσσον ἐπιτοπίως τὰ τῶν ἐπισκεπτομένων μερῶν. Μεθ' ἐκάστην δὲ ἐκδρομὴν διακεκριμένοι λογογράφοι ἔγραφον ἀληθεῖς διθυράμβους διὰ τὸ ἐκπολιτιστικὸν καὶ πατριωτικὸν ἔργον τοῦ Ὀμίλου.

Αἱ ἐκδρομαὶ αὐταὶ δὲν περιορίσθησαν μόνον εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς τὴν Σμύρνην, ἐντολῇ τῆς τότε Κυβερνήσεως κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀτυχῶν ἐπὶ Κιαμὴλ σκηνῶν, εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὸ Κάϊρον, εἰς τὴν Κύπρον κλπ. Ὁ Ὅμιλος Ἐκδρομῶν διωργάνωσε τὸ πρῶτον ὁμαδικὸν προσκύνημα εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅπου προσεκόμισε πολυτελῆ ἕξ ἀργύρου λυχνίαν, ἀναρτηθεῖσαν ὑπεράνω τοῦ τιμίου Γολγοθᾶ.

Διὰ τῶν ἐκδρομῶν αὐτῶν ἐξήγειρε τὸν ζῆλον πρὸς τὰς ἐκδρομὰς καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ ὑπαιθρον τόσον, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ἀνάλογα σωματεῖα συνεστήθησαν ἐν Ἀθήναις, ἐν Πειραιεὶ καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχιακὰς πόλεις, οὕτω δὲ ἐγένετο ὁ Ὅμιλος Ἐκδρομῶν ὁ πρόδρομος τῆς τουριστικῆς κινήσεως ἐν Ἑλλάδι, τῆς φυσιολατρείας καὶ τοῦ ἐτησίου ὁμαδικοῦ προσκυνήματος εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους.

Οὕτως ὁ Ὅμιλος Ἐκδρομῶν, ὑπὸ τὴν καὶ μέχρι σήμερον προεδρίαν τοῦ Γ. Ματθαιοπούλου, δύναται καὶ εἰς τὸ πεδῖον τοῦ τουρισμοῦ νὰ ἀτενίσῃ μὲ εὐλογον ὑπερηφάνειαν, ὡς ὁ πρωτοπόρος καὶ θεμελιωτὴς αὐτοῦ, τὴν κολοσσιαίαν ἐξέλιξιν, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν οὗτος.

Ἄν σήμερον ἡ πάροδος τοῦ χρόνου ἔσβυσεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν σφύζουσαν τῆς νεότητος ζέσιν πρὸς τὰς ἐκδρομὰς εἰς τὸν ἰδρυτὴν καὶ τὰ μέλη τοῦ Ὀμίλου καὶ ἂν μὲ μελαγχολίαν στρέφεται ὁ νοῦς τῶν πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ νοσταλγεῖ τὰ εὐμορφα ἐκεῖνα χρόνια, δὲν ἀποτελεῖ ὅμως ὀλιγωτέραν ἱκανοποίησιν αὐτῶν ἢ ἐνατένισις τῆς σημερινῆς ἀλματώδους κινήσεως τῆς νεολαίας ἀνὰ τὴν πατρίδα μας, κινήσεως, τῆς ὁποίας ὁ Ὅμιλος ὑπῆρξεν ὁ δημιουργὸς καὶ ἐμπνευστὴς.

Βραδύτερον ὁ Ὅμιλος ἀπεφάσισε τὴν ἔκδοσιν πλήρους χωρογραφίας τῆς Ἑλλάδος, προεκήρτυτε δὲ ἐκάστοτε διαγωνισμοὺς μὲ γενναῖα ἔπαθλα. Μέχρι σήμερον ἐβραβεύθησαν αἱ ἑξῆς χωρογραφίαι:

Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος
Βοιωτίας
Κεφαλληνίας
Ἀρκαδίας
Λακεδαιμόνος
Καβάλλας
Χίου.

Ἐξέδωκεν ὁδηγὸν τῆς Ἀττικῆς καὶ τὸν πρῶτον ὁδηγὸν σιδηροδρόμων καὶ πλοίων.

Κατήρτισε πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην περιέχουσαν ἀποκλειστικῶς ἔργα καὶ μονογραφίας περὶ τῆς Ἑλληνικῆς χερσονήσου, μοναδικὴν εἰς τὸ εἶδος τῆς.